

Terveydensuojelun suunnitelmallisten projektien tilanne 6/2023

Elintarvikevalvonta

1. Jäljitettävyysohjelma

Projektin kohdistuu eläinperäisten elintarvikkeiden jäljitettävyyden ja elintarviketietojen tarkastamiseen tarjoilupaikoissa. Projektia tehdään yhdessä Lahden kaupungin terveysvalvonnan kanssa.

Projektin tarkastukset käynnistyivät 1.4.2023. Projektin varten on laadittu projektisuunnitelma ja järjestetty perehdytystilaisuus molempien valvontayksiköiden valvojille. Kesäkuun loppuun mennessä projektin tarkastuksia on tehty Päijät-Hämeen ympäristöterveydessä 34 kpl, joka on 68 % valvontasuunnitelmassa suunnitellusta tarkastusmäärästä. Projektin tarkastuksia tehdään 30.11.2023 asti, joten projekti etenee hyvin aikataulussa. Tarkastusjakson päättyttyä projektista laaditaan yhteenveto ja mediatiedote.

2. Gluteenittomuusohjelma

Projektissa otettiin näytteeksi pizzarioissa valmistettuja gluteenittomia pizzoja, joista tutkittiin gluteenipitoisuus. Jotta elintarviketta saa kutsua gluteenittomaksi, ei gluteenipitoisuus saa ylittää raja-arvoa 20 mg gluteenia/kg.

Projektin näytteitä otettiin huhti-toukokuussa 21 kpl kaikista valvonta-alueen pizzarioista, joiden valikoimassa oli gluteenittomia pizzoja. Gluteeniraja-arvon ylitys todettiin kuudessa tutkitussa pizzassa (29 %). Näihin pizzarioihin kohdistetaan ylimääräisiä valvontasuunnitelman mukaisia tarkastuksia, joissa neuvotaan asianmukaisista toimintatavoista gluteenittomuuden varmistamiseksi ja otetaan uusintanäytteet tilanteen tarkistamiseksi. Kesäkuun lopun tilanteessa osa uusintanäytteiden tutkimuksista on vielä kesken. Projektin valmistuttua laaditaan yhteenveto ja mediatiedote.

Terveydensuojelu

1. Uimahallien pintapuhtauden seurantaohjelma

Vuonna 2022 tehdyn projektin tulosten perusteella todettiin, että uimahallien ja niiden oheistilojen pintapuhtauden ylläpidossa oli paljon puutteita ja tämä vaatii lisää kohdennettua toimijoiden neuvontaa ja ohjausta. Projektissa tehdään riskiperusteisesti näytteenottoa sekä pintapuhtaustestejä luminometrillä. Kohteissa varaudutaan antamaan neuvontaa ja ohjausta. Toimenpiteet kohteissa käsitellään säännöllisen valvonnan yhteydessä. Projektin toteutusaikataulu on 9-12/2023.

2. Huoneistovesien näytteenoton ja analyysien yhdenmukaistaminen

Vuosien saatossa omakaivoisten huoneistojen talousveden valvontaa on tehty monilla tavoin ja tutkittavia analyyskejä on määritelty eri lainsäädäntöjen ja käytäntöjen perusteella. Projektissa läpikäydään näiden kohteiden vesivalvonta ja yhdenmukaistetaan näytteenotto sekä tarvittavat analyysit vastaamaan nykyainsäädäntöä. Samalla luodaan selkeä käytäntö uusien kohteiden vesivalvonnasta päättämiseen.

Projekti on aloitettu ja luotu käytännöt uusista toimintatavoista sekä eri kohteissa vaadittavista analyysseistä. Vanhojen kohteiden näytetietojen läpikäynti on aloitettu mutta työ on keskeytetty projektia hoitaneen henkilön siirryttyä muihin tehtäviin. Projektia jatketaan heti kun uusi työntekijä saadaan rekrytoitua. Projekti tulee jatkumaan vuodelle 2024.

3. Helehaittojen torjunnan valvontahanke sosiaalialan kohteissa

Projektilla selvitetään kohdennetusti tehostetun hoiva-alan yksiköiden varautumista kesäajan helleaaltoihin. Seuranta kuuluu normaaliin säännölliseen valvontaan mutta tarkastusten yhteydessä on havaittu varautumisessa hyvin erilaisia käytäntöjä aikaisempina vuosina.

Projekti on käynnistynyt kesäkuun puolivälissä ja siitä on laadittu erillinen projektisuunnitelma. Projektista tehdään myös projektityöntekijän toimesta AMK päättötyö. Projekti on alkanut kohteiden tarkastuksilla ja riskiperusteisesti kohteissa on myös tehty useamman päivän kestävää olosuhdeseurantaa tallentavilla mittalaitteilla. Projekti jatkuu elokuun puoliväliin saakka ja siitä laaditaan myös raportti, mediatiedote sekä jaettava opasposterit. Alan toimijoille järjestetään elokuussa myös webinaari, jossa tarjotaan tietoa hellehaittoihin varautumisesta. Projektin tietoja hyödynnetään kohteiden säännöllisessä valvonnassa.

Tupakkalain mukainen valvonta

1. Leikkikenttien savuttomuus

Viimeisimmän tupakkalain muutoksen myötä yleiset uimarannat ja leikkikentät on määrätty savuttomiksi alueiksi. Terveysturvallisuudessa uimarantoja koskevat vaatimukset tiedotettiin ja valvottiin kesällä 2022 ja leikkikenttiä koskevat velvoitteet on tiedotettu toimijoille talvella 2023 ja uudelleen keväällä 2023. Toimenpiteiden toteutumista valvotaan pistokokein leikkikentille kunnittain kesällä 2023. Projektista on laadittu projektisuunnitelma ja tarkastusten valmistuttua tehdään asiasta myös mediatiedote.

Leikkikenttien ylläpitäjiä on selvitetty laajasti ja heihin on oltu yhteydessä alkuvuoden aikana sekä tiedotettu toimenpiteistä, joita tupakkalain muutos edellyttää yleisillä leikkikentillä tekemään. Selvitystyö on ollut aikaa vievää, koska leikkikentät eivät ole

enää terveydensuojelun valvontarekisterissä ja niitä on kunnissa määrällisesti paljon, kaikkiaan 114. Toimijoihin on oltu uudelleen yhteydessä keväällä ja tarkistettu toimenpiteiden tekeminen. Leikkikenttiä on tarkastettu kunnissa pistokokein 10 ja varmistettu mm. kieltokylttien oikea sijoittelu. Selvitysten perusteella lähtötilanteessa tupakkalain mukaiset opasteet ja toimenpiteet oli tehty noin puolella alueen leikkikentistä. Kesäkuussa kenttien ylläpitäjille tehdyn kyselyn ja tehtyjen seurantatarkastusten perusteella kaikki alueen leikkikentät täyttivät tupakkalain vaatimukset. Parannettavaa todettiin vielä tupakointikieltokylttien sijoittelussa. Tähän annetaan leikkikenttien ylläpitäjille ohjausta ja asia huomioidaan myös julkaistavassa mediatiedotteessa.